

16.10.2018 r.

Budżety jednostek samorządu terytorialnego w województwie śląskim w 2017 r.

19,3 mln zł

Deficyt budżetów jednostek samorządu terytorialnego województwa śląskiego w 2017 r.

W 2017 r. dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego województwa śląskiego rosły wolniej niż wydatki. Budżety tych jednostek zamknęły się zbiorczo deficytem, o którym zdecydował ujemny wynik budżetów gmin i miast na prawach powiatu, przy nadwyżce odnotowanej dla budżetów powiatów i samorządu województwa.

Dochody ogółem budżetów jednostek samorządu terytorialnego województwa śląskiego w 2017 r. osiągnęły poziom 24732,2 mln zł i w porównaniu z 2016 r. wzrosły o 5,7%. Dominujący udział w dochodach ogółem miały **dochody własne** (54,9%), które wyniosły 13577,0 mln zł. **Dotacje** z budżetu państwa ukształtowały się na poziomie 5826,7 mln zł i stanowiły 23,6% dochodów ogółem, a **subwencja ogólna** – 5328,5 mln zł (21,5%). Dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego przypadające na 1 mieszkańca wyniosły 5433 zł (przed rokiem – 5128 zł).

Największy udział dochodów własnych w dochodach ogółem odnotowano w budżecie samorządu województwa.

Tablica 1. Dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego

WYSZCZEGÓLNIENIE	2016		2017	
	w mln zł		2016 = 100	w odsetkach
OGÓŁEM	23404,6	24732,2	105,7	100,0
Gminy razem ^a	7595,5	8155,7	107,4	33,0
miejskie	2926,6	3102,7	106,0	12,5
miejsko-wiejskie	1357,5	1476,8	108,8	6,0
wiejskie	3311,4	3576,3	108,0	14,5
Powiaty	1664,1	1745,7	104,9	7,1
Miasta na prawach powiatu	12916,9	13580,6	105,1	54,9
Województwo	1228,2	1250,1	101,8	5,0

a Bez gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

Spośród jednostek samorządu terytorialnego najwyższe dochody odnotowano w budżetach miast na prawach powiatu – 13580,6 mln zł, tj. o 5,1% więcej niż w poprzednim roku. Dochody budżetów gmin wyniosły 8155,7 mln zł i w skali roku wzrosły o 7,4%, a dochody budżetów powiatów – 1745,7 mln zł (wzrost o 4,9%). W budżecie samorządu województwa dochody ukształtowały się na poziomie 1250,1 mln zł, tj. o 1,8% wyższym niż w 2016 r.

W skali roku najbardziej wzrosły dochody budżetów gmin.

Wydatki ogółem budżetów jednostek samorządu terytorialnego województwa śląskiego w 2017 r. wyniosły 24751,6 mln zł, tj. o 8,8% więcej niż w 2016 r. **Wydatki bieżące** budżetów jednostek samorządu terytorialnego osiągnęły poziom 21394,4 mln zł i w skali roku wzrosły o 7,5%. **Wydatki majątkowe** wyniosły 3357,1 mln zł i w porównaniu z 2016 r. wzrosły o 18,3%. **Wydatki inwestycyjne** stanowiły 92,5% wydatków majątkowych. Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego przypadające na 1 mieszkańca wyniosły 5437 zł (przed rokiem – 4983 zł).

Tablica 2. Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego

WYSZCZEGÓLNIENIE	2016	2017		
	w mln zł		2016 = 100	w odsetkach
OGÓŁEM	22746,1	24751,6	108,8	100,0
Gminy razem ^a	7245,8	8178,0	112,9	33,0
miejskie	2816,8	3146,5	111,7	12,7
miejsko-wiejskie	1287,5	1463,0	113,6	5,9
wiejskie	3141,5	3568,5	113,6	14,4
Powiaty	1599,6	1729,3	108,1	7,0
Miasta na prawach powiatu	12694,0	13617,1	107,3	55,0
Województwo	1206,7	1227,1	101,7	5,0

a Bez gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

Największe wydatki spośród budżetów jednostek samorządu terytorialnego odnotowano w miastach na prawach powiatu – 13617,1 mln zł (wzrost o 7,3% w porównaniu z 2016 r.), następnie w budżetach gmin – 8178,0 mln zł (wzrost o 12,9%) i w powiatach – 1729,3 mln zł (wzrost o 8,1%). Najmniejsze wydatki, w kwocie 1227,1 mln zł, dotyczyły budżetu samorządu województwa (wzrost w skali roku o 1,7%).

W 2017 r. budżety jednostek samorządu terytorialnego województwa śląskiego zamknęły zbiorczo rok budżetowy **deficytem** w wysokości 19,3 mln zł (w 2016 r. odnotowały nadwyżkę w kwocie 658,5 mln zł). O deficycie zadecydował ujemny wynik budżetów gmin i miast na prawach powiatu, natomiast budżety powiatów i województwa osiągnęły nadwyżkę.

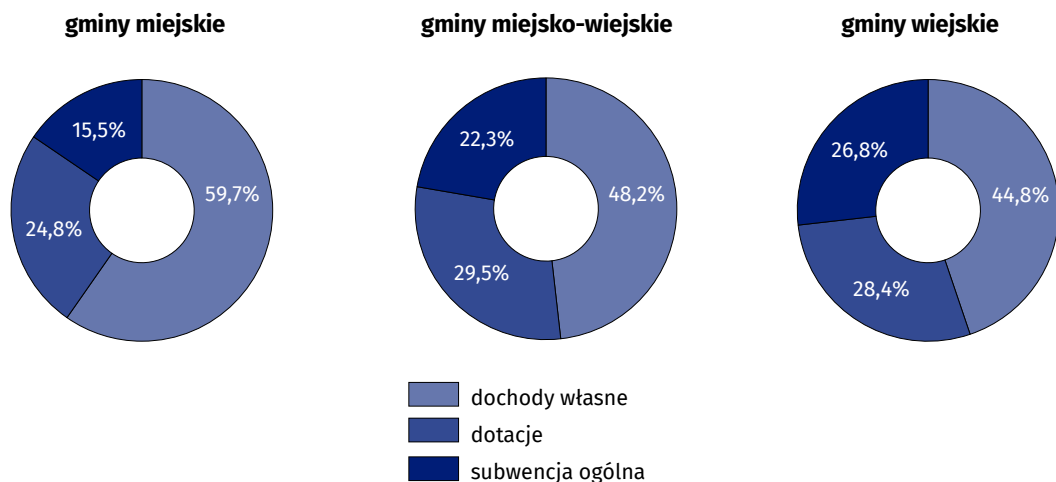
Ponad połowę wydatków budżetów jednostek samorządu terytorialnego poniesiono w miastach na prawach powiatu.

W 2017 r. budżety jednostek samorządu terytorialnego po dwóch latach nadwyżki zamknęły zbiorczo rok budżetowy deficytem.

Budżety gmin

Dochody budżetów gmin województwa śląskiego w 2017 r. wyniosły 8155,7 mln zł i w odniesieniu do poprzedniego roku wzrosły o 7,4%. Odsetek dochodów gmin wiejskich (96 jednostek) w dochodach ogółem budżetów gmin wyniósł 43,8% i w porównaniu z 2016 r. wzrósł o 0,2 p. proc. Dochody gmin miejskich (30 jednostek) oraz gmin miejsko-wiejskich (22 jednostki) stanowiły odpowiednio: 38,0% i 18,1% dochodów ogółem budżetów gmin (w 2016 r. odpowiednio: 38,5% i 17,9%). W przeliczeniu na 1 mieszkańca dochody budżetów gmin wyniosły 4081 zł (przed rokiem – 3804 zł). W gminach wiejskich wskaźnik ten osiągnął poziom 4111 zł, w gminach miejskich – 4100 zł, a w gminach miejsko-wiejskich – 3975 zł.

Wykres 1. Struktura dochodów budżetów gmin^a według rodzajów w 2017 r.

Najwyższe dochody budżetów gmin w przeliczeniu na 1 mieszkańca odnotowano w gminach wiejskich.

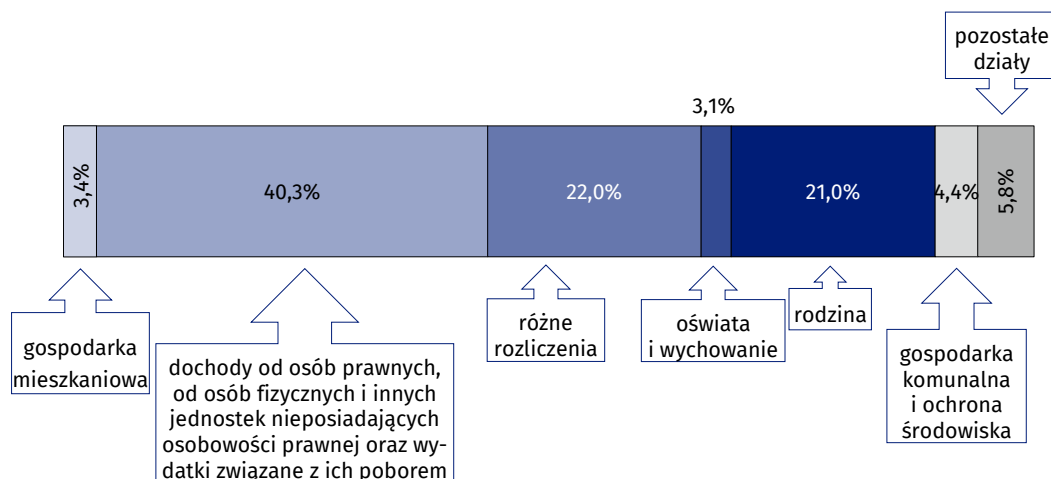
a Bez gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

Dochody własne gmin ukształtowały się na poziomie 4164,3 mln zł i stanowiły 51,1% dochodów ogółem budżetów gmin. Dochody te wzrosły o 5,8% w porównaniu z 2016 r. Wśród dochodów własnych największy udział (42,2%) miały wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych, które osiągnęły poziom 1756,8 mln zł. Wpływy z tytułu podatku od nieruchomości wyniosły 1128,9 mln zł, co stanowiło 27,1% dochodów własnych. W odniesieniu do 2016 r. wartość podatku od nieruchomości w budżetach gmin wzrosła o 5,0%.

Kwota **dotacji** wyniosła 2219,5 mln zł (wzrost w skali roku o 14,0%) i stanowiła 27,2% dochodów ogółem budżetów gmin. Największa część dotacji (79,6%) pochodziła z budżetu państwa i przeznaczona była na zadania z zakresu administracji rządowej.

Subwencja ogólna z budżetu państwa osiągnęła poziom 1771,9 mln zł (21,7% dochodów ogółem budżetów gmin) i w porównaniu z 2016 r. wzrosła o 3,5%. Część oświatowa, której wartość wynosiła 1525,3 mln zł, stanowiła 86,1% subwencji ogólnej.

Wykres 2. Struktura dochodów budżetów gmin^a według działów w 2017 r.

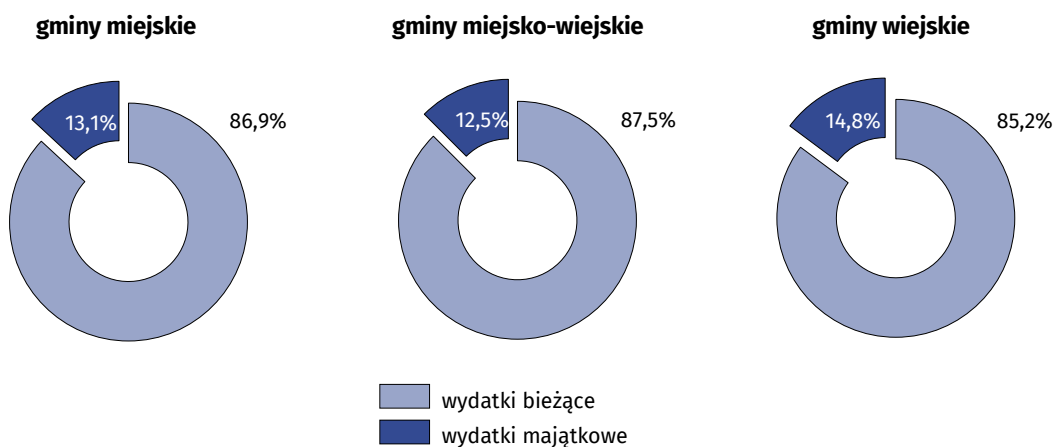

a Bez gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

Wydatki budżetów gmin w 2017 r. wyniosły 8178,0 mln zł i w odniesieniu do poprzedniego roku wzrosły o 12,9%. W strukturze wydatków największy udział miały wydatki gmin wiejskich (43,6%). W porównaniu z 2016 r. odsetek ten wzrósł o 0,2 p. proc. Udziały wydatków gmin miejskich i miejsko-wiejskich wyniosły odpowiednio: 38,5% i 17,9% (w 2016 r. – 38,9% i 17,8%). Wydatki budżetów gmin w przeliczeniu na 1 mieszkańca ukształtowały się na poziomie 4092 zł (przed rokiem – 3629 zł). W gminach miejskich wskaźnik ten wynosił 4157 zł, w gminach wiejskich – 4102 zł, a w gminach miejsko-wiejskich – 3938 zł.

Największe wydatki budżetów gmin w przeliczeniu na 1 mieszkańca odnotowano w gminach miejskich.

Wykres 3. Struktura wydatków budżetów gmin^a według rodzajów w 2017 r.

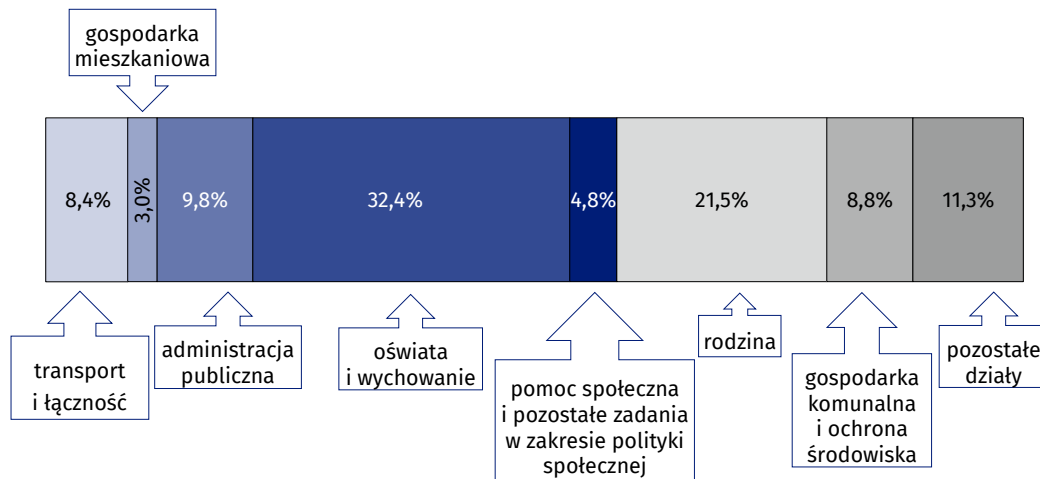
a Bez gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

Wydatki bieżące budżetów gmin ukształtowały się na poziomie 7056,5 mln zł i stanowiły 86,3% wydatków budżetów gmin ogółem. W skali roku ich wartość wzrosła o 9,2%. Na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń przeznaczonych było 40,6% wydatków bieżących budżetów gmin.

Wydatki majątkowe budżetów gmin wynosiły 1121,5 mln zł i w porównaniu z 2016 r. wzrosły o 43,5%. Wydatki inwestycyjne stanowiły 98,0% wydatków majątkowych, a ich wartość wzrosła w skali roku o 44,1%.

W budżetach gmin odnotowano największy wzrost wydatków majątkowych, w tym wydatków inwestycyjnych.

Wykres 4. Struktura wydatków budżetów gmin^a według działów w 2017 r.

a Bez gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

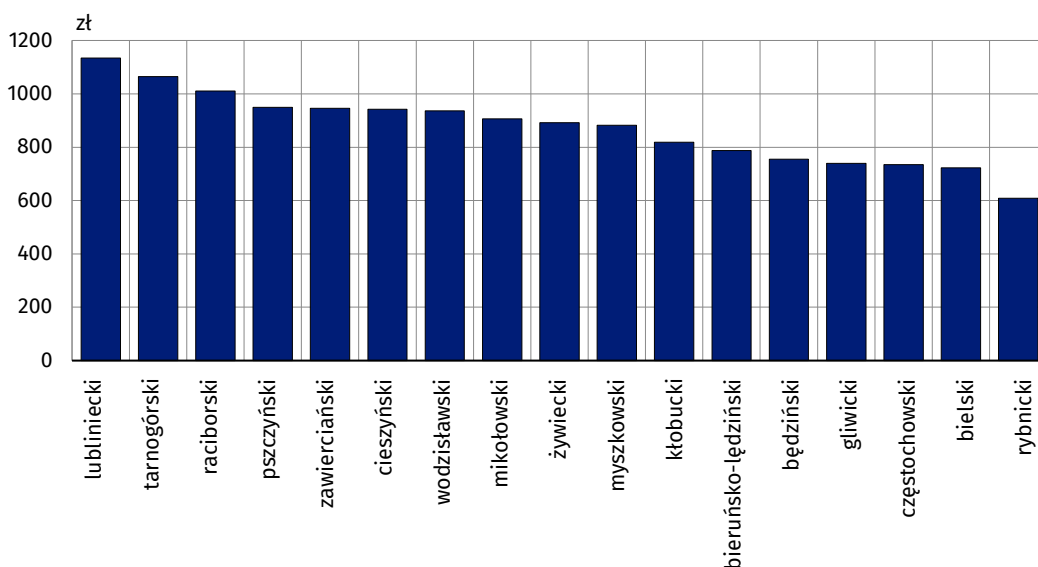
Gminy województwa śląskiego (bez gmin mających również status miasta na prawach powiatu) w 2017 r. zamknęły rok budżetowy **deficytem** w wysokości 22,2 mln zł (przed rokiem odnotowano nadwyżkę w wysokości 349,7 mln zł). W gminach miejskich wystąpił deficyt w wysokości 43,8 mln zł (w 2016 r. odnotowano nadwyżkę w wysokości 109,8 mln zł), natomiast gminy miejsko-wiejskie i wiejskie zamknęły rok budżetowy nadwyżką w wysokości odpowiednio: 13,8 mln zł i 7,7 mln zł (przed rokiem odnotowano nadwyżkę w wysokości odpowiednio: 70,0 mln zł i 169,9 mln zł).

Deficytem zamknęły rok budżetowy gminy miejskie, przy nadwyżce w gminach wiejskich i miejsko-wiejskich.

Budżety powiatów

Dochody ogółem budżetów powiatów województwa śląskiego w 2017 r. wynosiły 1745,7 mln zł i w odniesieniu do 2016 r. wzrosły o 4,9%. Dochody budżetów powiatów w przeliczeniu na 1 mieszkańca ukształtowały się na poziomie 874 zł (przed rokiem – 833 zł). Najwyższe dochody na 1 mieszkańca odnotowano w powiecie lublinieckim (1134 zł), natomiast najniższe – w powiecie rybnickim (608 zł).

Wykres 5. Dochody budżetów powiatów na 1 mieszkańca w 2017 r.

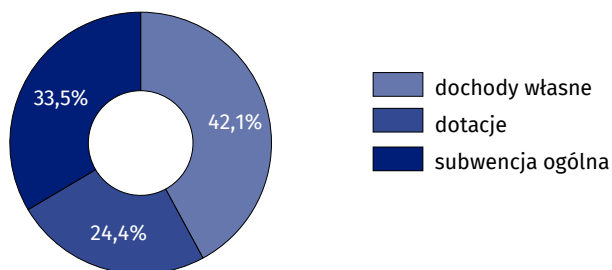

Dochody własne budżetów powiatów wynosiły 734,9 mln zł i były o 7,3% wyższe niż w 2016 r. Największy udział w tych dochodach miały wpływy z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych – 64,7% (przed rokiem – 64,5%).

Kwota uzyskanych przez budżety powiatów województwa śląskiego **dotacji** w ramach realizowanych zadań osiągnęła poziom 425,7 mln zł, tj. o 10,7% wyższy od poziomu dotacji uzyskanych przed rokiem. Dotacje celowe z budżetu państwa stanowiły 63,1% dotacji budżetów powiatów ogółem.

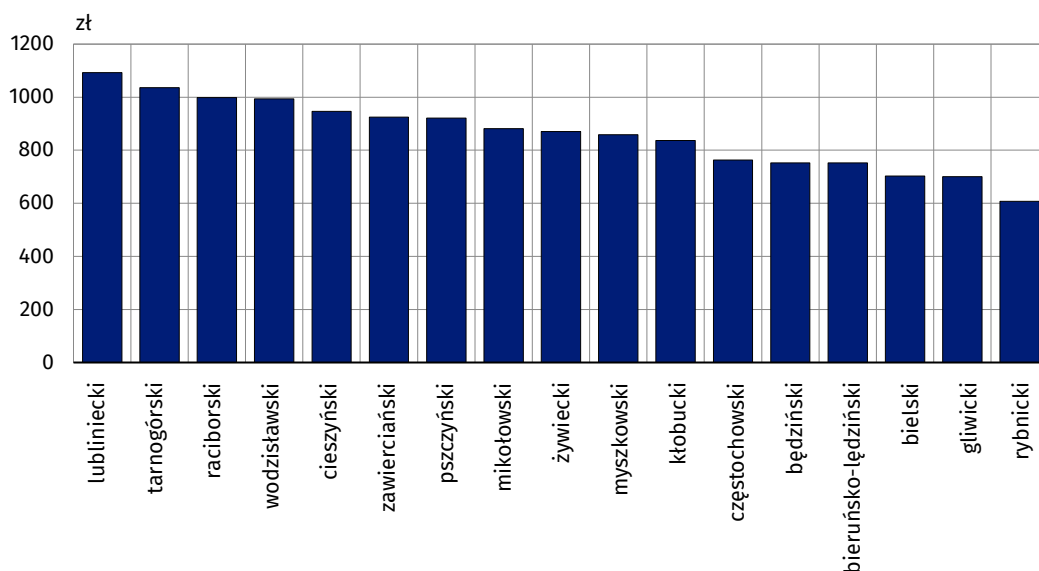
Subwencja ogólna budżetów powiatów wyniosła 585,1 mln zł i w odniesieniu do poprzedniego roku obniżyła się o 1,6%. Największy udział w subwencji ogólnej miała część oświatowa – 87,4% (przed rokiem – 87,7%).

Wykres 6. Struktura dochodów budżetów powiatów według rodzajów w 2017 r.

Wydatki ogółem budżetów powiatów województwa śląskiego w 2017 r. osiągnęły poziom 1729,3 mln zł i w skali roku wzrosły o 8,1%. W przeliczeniu na 1 mieszkańca wydatki ogółem budżetów powiatów w 2017 r. wynosiły 865 zł (przed rokiem – 801 zł). Najwięcej środków w przeliczeniu na 1 mieszkańca wydatkowano w powiecie lublinieckim (1092 zł), a najmniej – w powiecie rybnickim (607 zł).

Wykres 7. Wydatki budżetów powiatów na 1 mieszkańca w 2017 r.

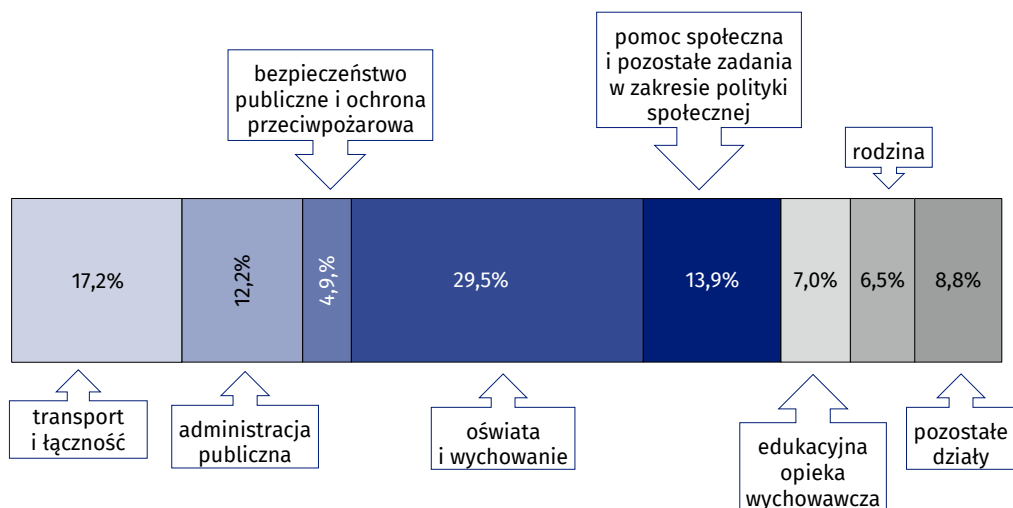

W strukturze wydatków budżetów powiatów **wydatki bieżące** stanowiły 85,5%, natomiast **wydatki majątkowe** – 14,5%. W porównaniu z 2016 r. wydatki bieżące wzrosły o 5,6%, a wydatki majątkowe – o 25,8%. Wydatki bieżące powiatów przeznaczone były głównie na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń (57,8%), natomiast wydatki majątkowe – na cele inwestycyjne (99,4%).

W dochodach własnych budżetów powiatów przeważały wpływy z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych.

Ponad połowę wydatków bieżących budżetów powiatów przeznaczono na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń.

Wykres 8. Struktura wydatków budżetów powiatów według działów w 2017 r.

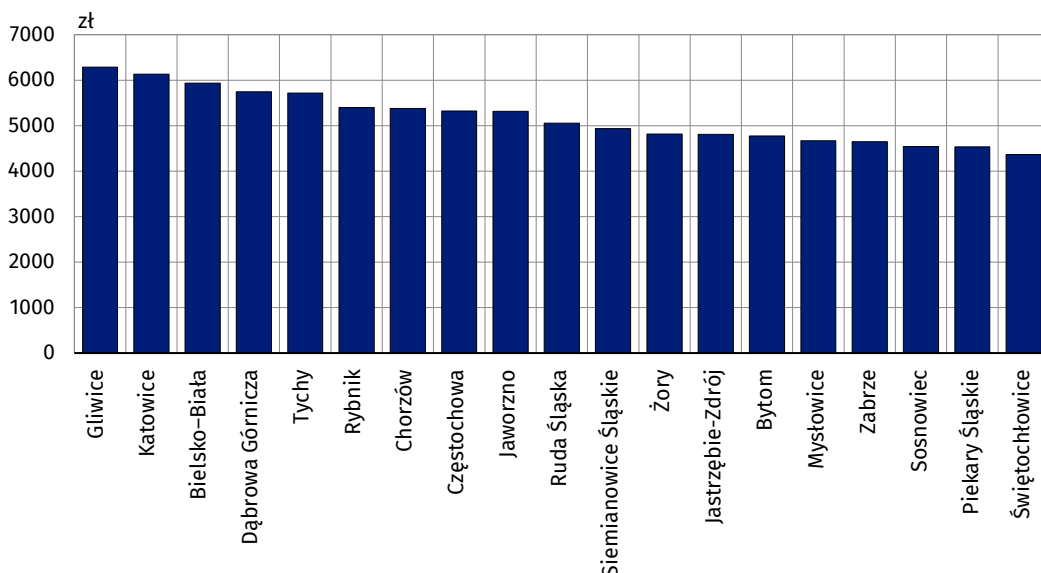
Powiaty województwa śląskiego zbiorczo zamknęły 2017 r. **nadwyżką budżetową** w wysokości 16,4 mln zł (w 2016 r. nadwyżka wynosiła 64,5 mln zł). Nadwyżka budżetowa wystąpiła w trzynastu powiatach, w tym największa w powiecie gliwickim (4,3 mln zł), natomiast w czterech powiatach odnotowano deficyt, w tym najgłębszy w powiecie wodzisławskim (9,1 mln zł).

Budżety miast na prawach powiatu

Dochody ogółem budżetów miast na prawach powiatu województwa śląskiego w 2017 r. ukształtowały się na poziomie 13580,6 mln zł i w porównaniu z poprzednim rokiem wzrosły o 5,1%. W przeliczeniu na 1 mieszkańca przypadło średnio 5317 zł dochodów (przed rokiem – 5030 zł). Najwyższe dochody na 1 mieszkańca odnotowano w Gliwicach (6287 zł), natomiast najniższe w Świętochłowicach (4362 zł).

W budżetach miast na prawach powiatu odnotowano najwyższe dochody ogółem w przeliczeniu na 1 mieszkańca.

Wykres 9. Dochody budżetów miast na prawach powiatu na 1 mieszkańca w 2017 r.

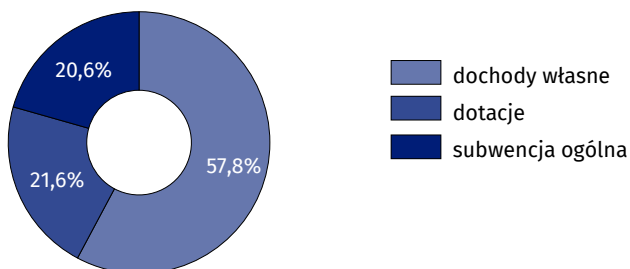

Dochody własne budżetów miast na prawach powiatu wynosiły 7844,8 mln zł i wzrosły w skali roku o 4,5%. Największy udział w dochodach własnych miały wpływy z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych (43,0%). Znaczny udział w dochodach własnych miał podatek od nieruchomości (23,0%).

Wpływy do budżetów miast na prawach powiatu z tytułu **dotacji** ukształtowały się na poziomie 2929,4 mln zł, tj. o 10,7% wyższym niż w 2016 r. Dotacje celowe z budżetu państwa stanowiły 87,5% dotacji ogółem budżetów miast na prawach powiatu.

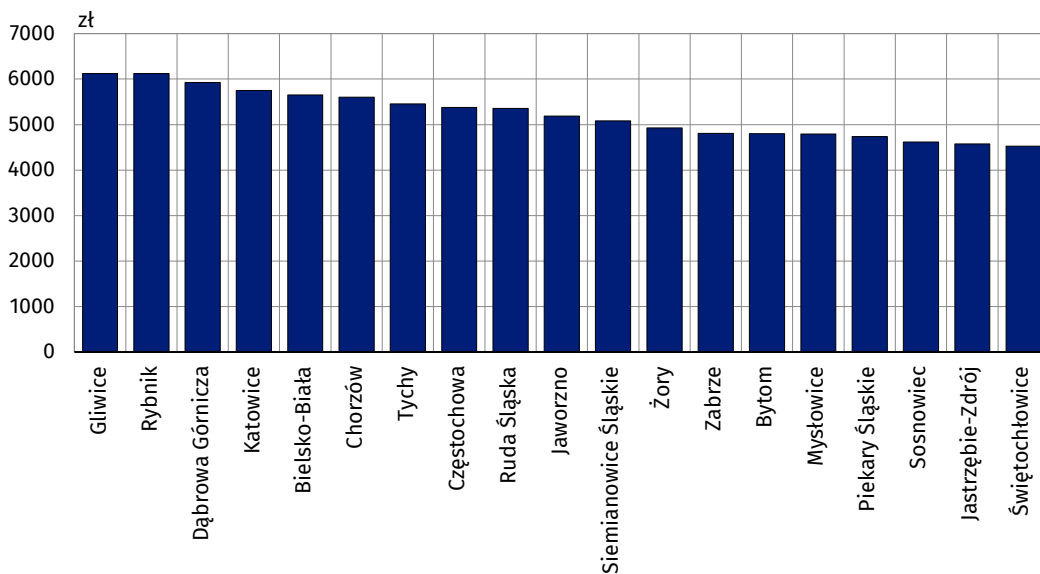
Subwencja ogólna z budżetu państwa zasilła budżety miast na prawach powiatu kwotą 2806,4 mln zł i w relacji do poprzedniego roku wzrosła o 1,5%. Na zadania oświatowe miasta na prawach powiatu otrzymały 2584,6 mln zł, tj. 92,1% subwencji ogólnej.

Wykres 10. Struktura dochodów budżetów miast na prawach powiatu według rodzajów w 2017 r.

Wydatki ogółem budżetów miast na prawach powiatu w 2017 r. ukształtowały się na poziomie 13617,1 mln zł i w odniesieniu do poprzedniego roku wzrosły o 7,3%. W przeliczeniu na 1 mieszkańca wydatki te wynosiły średnio 5331 zł (przed rokiem – 4944 zł). Największe wydatki przypadające na 1 mieszkańca odnotowano w Gliwicach (6124 zł), a najmniejsze w Świętochłowicach (4527 zł).

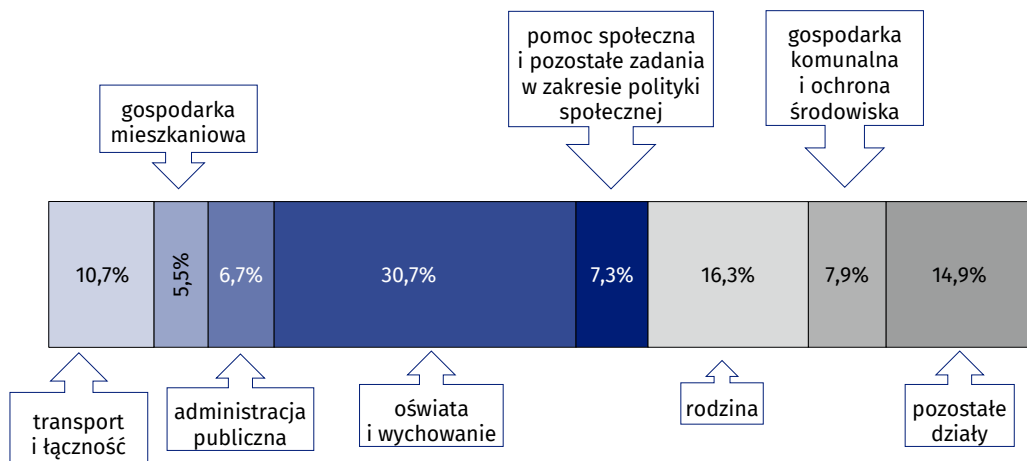
Wykres 11. Wydatki budżetów miast na prawach powiatu na 1 mieszkańca w 2017 r.

Wydatki bieżące stanowiły 87,5% wydatków ogółem, a **wydatki majątkowe** – 12,5%. Na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń przeznaczono 40,2% wydatków bieżących, natomiast przeważającą część wydatków majątkowych stanowiły wydatki inwestycyjne (90,8%).

W wydatkach bieżących budżetów miast na prawach powiatu najczęściej środków przeznaczono na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń.

Wykres 12. Struktura wydatków budżetów miast na prawach powiatu według działań w 2017 r.

Miasta na prawach powiatu zbiorczo zamknęły 2017 r. **deficytem** w kwocie 36,5 mln zł (przed rokiem odnotowano nadwyżkę budżetową w wysokości 222,9 mln zł). Deficyt wystąpił w budżetach trzynastu miast na prawach powiatu (największy w Rybniku – 99,9 mln zł), natomiast w sześciu odnotowano nadwyżkę budżetową (największą w Katowicach – 113,3 mln zł).

Budżet samorządu województwa

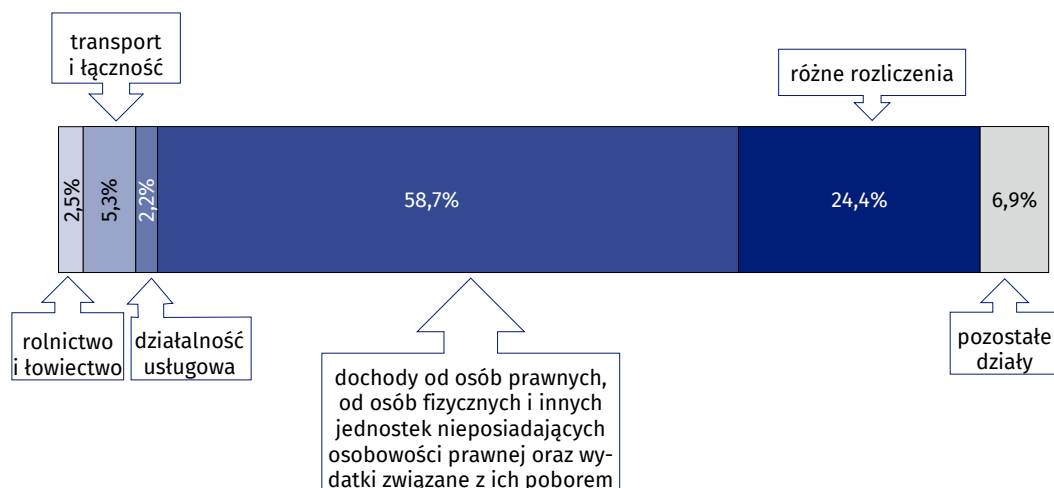
Dochody budżetu samorządu województwa śląskiego w 2017 r. osiągnęły poziom 1250,1 mln zł i w skali roku wzrosły o 1,8%. W przeliczeniu na 1 mieszkańca dochody budżetu samorządu województwa wynosiły 275 zł (w 2016 r. – 269 zł).

Dochody własne wynosiły 833,0 mln zł i stanowiły 66,6% dochodów budżetu samorządu województwa. W porównaniu z 2016 r. dochody te wzrosły o 9,2%. W tej grupie dochodów największy udział (65,5%) miały wpływy z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych, które wyniosły 545,6 mln zł.

W 2017 r. budżet samorządu województwa zasililo 252,0 mln zł z tytułu **dotacji**, co stanowiło 20,2% dochodów ogółem. W skali roku wartość środków otrzymanych w ramach dotacji zmniejszyła się o 20,6%. Dotacje celowe z budżetu państwa wynosiły 60,5 mln zł i stanowiły 24,0% dotacji ogółem. Większość środków pochodzących z dotacji celowych z budżetu państwa (89,0%) przypadła na zadania z zakresu administracji rządowej – 53,8 mln zł.

Dochody z tytułu **subwencji ogólnej** osiągnęły poziom 165,1 mln zł, tj. o 11,7% wyższy od uzyskanego w 2016 r., a ich udział w dochodach ogółem wyniósł 13,2%. Na część oświatową przypadało 82,6 mln zł, tj. 50,0% subwencji ogólnej, na część wyrównawczą – 65,8 mln zł (39,8%), a na część regionalną – 15,6 mln zł (9,5%).

Wykres 13. Struktura dochodów budżetu województwa według działań w 2017 r.

W dochodach własnych budżetu samorządu województwa przeważały wpływy z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych.

Wydatki budżetu samorządu województwa śląskiego w 2017 r. wynosiły 1227,1 mln zł i w porównaniu z poprzednim rokiem wzrosły o 1,7%. Wydatki budżetu samorządu województwa w przeliczeniu na 1 mieszkańca ukształtowały się na poziomie 270 zł (w 2016 r. – 264 zł).

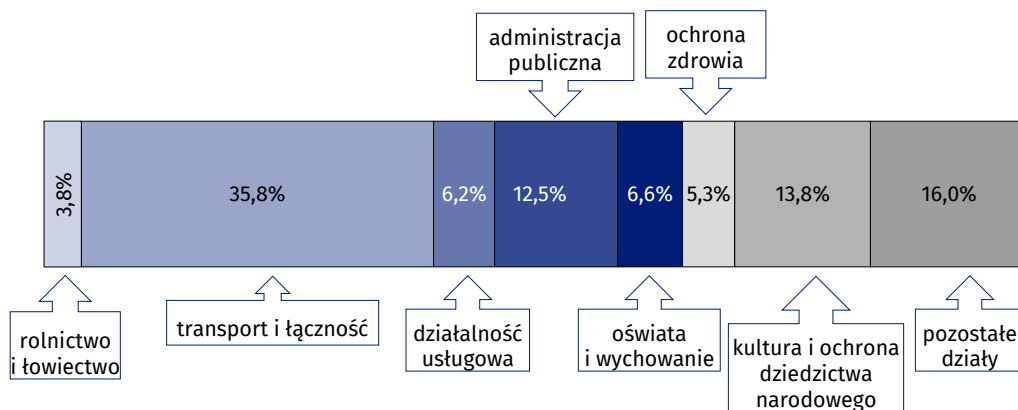
Wydatki bieżące osiągnęły poziom 947,2 mln zł i stanowiły 77,2% wydatków ogółem budżetu samorządu województwa. W odniesieniu do 2016 r. odnotowano wzrost wydatków bieżących o 7,7%. W strukturze wydatków bieżących 47,0% przypadło na dotacje, 27,6% – na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń, 16,6% – na zakup materiałów i usług, a 8,8% – na pozostałe wydatki.

Wydatki majątkowe wyniosły 280,0 mln zł i w porównaniu z 2016 r. zmniejszyły się o 14,4%.

Wydatki inwestycyjne, których wartość ukształtowała się na poziomie 207,8 mln zł, stanowiły większość wydatków majątkowych (74,2%). Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem budżetu samorządu województwa wyniósł 16,9%.

Największą część wydatków bieżących budżetu samorządu województwa stanowiły dotacje.

Wykres 14. Struktura wydatków budżetu województwa według działów w 2017 r.

W 2017 r. samorząd województwa śląskiego zamknął rok budżetowy **nadwyżką budżetową** w wysokości 23,0 mln zł (przed rokiem nadwyżka budżetowa wynosiła 21,5 mln zł).

Opracowanie merytoryczne:

Śląski Ośrodek Badań Regionalnych
Katarzyna Borkowska

Tel: 32 779 12 81

e-mail: k.borkowska@stat.gov.pl

Zofia Płoszaj-Witkowicz

Tel: 32 779 12 54

e-mail: z.ploszaj-witkowicz@stat.gov.pl

Rozpowszechnianie:

Śląski Ośrodek Badań Regionalnych
Informatorium

Tel: 32 779 12 33, 32 779 12 34

e-mail: InformatoriumKCE@stat.gov.pl

 katowice.stat.gov.pl

 @Katowice_STAT

 @GlownyUrzadStatystyczny

Powiązane opracowania

[Budżety jednostek samorządu terytorialnego w województwie śląskim w 2016 r.](#)

[Rocznik statystyczny województwa śląskiego 2017](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Bank Danych Lokalnych – Dziedzina – Finanse publiczne](#)

[STRATEG – Obszary tematyczne – Finanse publiczne](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Budżety jednostek samorządu terytorialnego](#)

[Dochody jednostek samorządu terytorialnego](#)

[Dochody własne jednostek samorządu terytorialnego](#)

[Dotacje celowe](#)

[Podatek dochodowy od osób fizycznych](#)

[Podatek dochodowy od osób prawnych](#)